

## Äänestys- ja vaalijärjestys

### 1 § Äänestys- ja vaalijärjestyksen tarkoitus

Tällä äänestys- ja vaalijärjestyksellä määritellään menettelytavat liiton eri toimielinten äänestyksissä, liittokokouksen suorittamassa liiton puheenjohtajan vaalissa sekä varapuheenjohtajan ja liittohallituksen muiden jäsenten vaaleissa. Tätä järjestystä noudatetaan myös mahdollisissa täydennysvaaleissa. Tätä äänestys- ja vaalijärjestystä voidaan myös noudattaa muissa alempitasoissa vaaleissa.

Tämä äänestys- ja vaalijärjestys koskee niin perinteistä äänestys- ja vaalijärjestelyä kuin sähköisesti tai postitse tapahtuvaa äänestystä tai vaalia.

### 2§ Ehdollepanotoimikunta

Liittokokous nimeää liiton puheenjohtajan, varapuheenjohtajien sekä liittohallituksen jäsenten vaalia varten ehdollepanotoimikunnan kokouksessaan liittohallituksen esityksestä. Liittohallitus pyytää esityksiä henkilöistä jäsenseuroilta. Ehdollepanotoimikunnan jäsenten tulee olla liiton operatiivisesta ja luottamusjohdosta riippumattomia henkilöitä ja edustaa mahdollisuuksien mukaan tasapuolisesti eri sukupuolia, liiton eri lajeja, ja olla eri puolilta Suomea.

Ehdollepanotoimikuntaan kuuluu puheenjohtaja sekä vähintään kolme (3) ja enintään yhdeksän (9) muuta jäsentä. Liittokokous valitsee puheenjohtajan. Ehdollepanotoimikunta valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan ja sihteerin. Ehdollepanotoimikunta päättää itse kokoontumistavastaan. Ehdollepanotoimikunta on päätösvaltainen, kun paikalla on vähintään puolet jäsenistä puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan luettuna.

Ehdollepanotoimikunnan toimikauden pituus on kaksi vuotta, ellei liittokokous muuta päättä.

### 3 § Ehdollepanotoimikunnan tehtävät

Ehdollepanotoimikunnan tehtävänä on hakea ehdokkaita ja koota luettelot ehdokkaista liiton puheenjohtajan vaalin, liiton varapuheenjohtajan vaalin ja liittohallituksen muiden jäsenten vaaleja varten. Tätä varten:

- Ehdollepanotoimikunta ilmoittaa liiton internetsivuilla ja seuroille lähetettävällä sähköposti-ilmoituksella viimeistään 31.8., miten ehdokkaat tulee asettaa. Ehdokkaat tulee ilmoittaa ehdollepanotoimikunnalle viimeistään 30.9. ellei ehdollepanotoimikunta päättä ja ilmoita aikaisemmasta määräajasta. Tällainen määräaika voi olla aikaisintaan 15.9.
- Ehdollepanotoimikunta hakee aktiivisesti myös itse ehdokkaita.
- Ehdollepanotoimikunta tiedustelee erovuoroisilta luottamushenkilöiltä halukkuutta jatkokaudelle ja voi harkintansa mukaan esittää jatkokaudelle haluavat henkilöt ehdollepanotoimikunnan ehdokkaina.
- Ehdollepanotoimikunta haastattelee ehdokkaat.
- Ehdollepanotoimikunta laatii ehdokasluettelon kaikista hyväksyttävistä ehdokkaista. Luettelon tulee sisältää liitteinä kunkin ehdokkaan ansioluettelon sekä ehdollepanotoimikunnan perustellun näkemyksen valittavaksi suositellusta kokoonpanosta. Ehdokkaan kohdalla pitää myös olla maininta ehdolle asettajasta.
- Ehdollepanotoimikunta toimittaa ehdokasluettelon liiton toimistoon siten, että tämä ehtii liiton toimittamaan kokousmateriaaliin.

Jos ehdollepanotoimikunta havaitsee, että ehdokkaaksi on ehdotettu henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen, ehdollepanotoimikunta ilmoittaa viipymättä ehdokkaalle ja ehdokkaan asettamalle taholle tästä.

Jos ilmenee, että ehdokkaaksi on asetettu henkilö, joka ei ole antanut suostumustaan asettua ehdokkaaksi tai peruu suostumuksensa, on ehdollepanotoimikunnan poistettava hänet ehdokaslistalta ja tehtävä muut tarvittavat oikaisut.

#### **4 § Liiton puheenjohtajan vaali**

Liiton puheenjohtaja valitaan liittokokouksessa suljetulla lippuäänestyksellä niiden ehdokkaiden kesken, jotka ovat ehdollepanotoimikunnan kokoamassa ehdokasluettelossa. Mikäli kukaan ehdokkaista ei saa yli 50 % annetuista äänistä, suoritetaan toinen vaalikierros kahden eniten ääniä saaneen kesken. Tyhjää tai hylättyä ääntä ei lasketa ääneksi.

Mikäli äännet toisen vaalikierroksen jälkeen ovat tasan, ratkaisee arpa, kummasta ehdokkaasta tulee liiton puheenjohtaja.

Mikäli ehdokkaita liiton puheenjohtajaksi on vain yksi, ei vaalia suoriteta, vaan kokous toteaa ehdokkaan tulleen valituksi liiton puheenjohtajaksi.

#### **5 § Liiton varapuheenjohtajan vaali**

Joka toinen vuosi on toinen liiton kahdesta varapuheenjohtajista erovuorossa. Liiton varapuheenjohtaja valitaan liittokokouksessa suljetulla lippuäänestyksellä niiden ehdokkaiden kesken, jotka ovat ehdollepanotoimikunnan kokoamassa ehdokasluettelossa. Mikäli kukaan ehdokkaista ei saa yli 50 % annetuista äänistä, suoritetaan toinen vaalikierros kahden eniten ääniä saaneen kesken. Tyhjää tai hylättyä ääntä ei lasketa ääneksi.

Mikäli äännet toisen vaalikierroksen jälkeen ovat tasan, ratkaisee arpa, kummasta ehdokkaasta tulee liiton varapuheenjohtaja.

Mikäli ehdokkaita liiton varapuheenjohtajaksi on vain yksi, ei vaalia suoriteta, vaan kokous toteaa ehdokkaan tulleen valituksi liiton varapuheenjohtajaksi.

#### **6 § Liittohallituksen jäsenten vaali**

Joka toinen vuosi on puolet liittohallituksen jäsenistä erovuorossa. Liittohallituksen jäsenet valitaan liittokokouksessa suljetulla lippuäänestyksellä niiden ehdokkaiden kesken, jotka ovat ehdollepanotoimikunnan kokoamassa ehdokasluettelossa.

Mikäli ehdokkaita liittohallituksen jäseniksi ei ole enemmän kuin täytettäviä paikkoja, ei vaalia suoriteta, vaan kokous toteaa ehdokkaiden tulleen valituksi liittohallituksen jäseniksi.

#### **7 § Täydennysvaalit**

Jos liiton puheenjohtaja kesken toimikautensa on estynyt hoitamasta tehtäväänsä, on kutsuttava koolle ylimääräinen liittokokous valitsemaan uuden puheenjohtajan loppukaudeksi, mikäli kautta on jäljellä enemmän kuin kahdeksan kuukautta. Mikäli kautta on jäljellä vähemmän kuin kahdeksan kuukautta, voidaan varsinaisen liittokokouksen yhteydessä suoritettavan puheenjohtajavaalin yhteydessä päättää, että uuden puheenjohtajan puheenjohtajakausi alkaa heti.

Jos liiton varapuheenjohtaja, joka ei ole erovuorossa, on estynyt hoitamasta tehtäväänsä loppuun tai tulee valituksi liiton puheenjohtajaksi, on hänen tilalleen valittava uusi varapuheenjohtaja jäljellä olevalle toimikaudelle, mikäli liittokokous niin päättää.

Jos liittohallituksen jäsen, joka ei ole erovuorossa, on estynyt hoitamasta tehtäväänsä loppuun tai tulee valituksi liiton puheenjohtajaksi tai varapuheenjohtajaksi, on hänen tilalleen valittava uusi liittohallituksen jäsen jäljellä olevalle toimikaudelle, mikäli liittokokous niin päättää.

#### **8 § Vaalikelpoisuus**

Vaalikelpoisuus määräytyy yhdistyslain mukaan. Liittoon työsuhteessa oleva henkilö ei ole vaalikelpoinen.

## **9 § Ehdokasasettelu**

Oikeutettuja asettamaan ehdokkaita liittohallituksen puheenjohtajaksi, varapuheenjohtajiksi ja hallituksen jäseniksi ovat liiton toimintasääntöjen kohdassa 5 mainitut jäsenyhdistykset ja ehdollepanotoimikunta. Jäsenyhdistysten viralliset ehdokkaat liittohallituksen puheenjohtajaksi, varapuheenjohtajiksi ja hallituksen jäseniksi on ilmoitettava ehdollepanotoimikunnalle viimeistään § 3 mainittuna ajankohtana. Sama henkilö voidaan asettaa ehdolle useampaan toimeen. Mikäli henkilö tulee valituksi aikaisemmassa vaalissa, hänen nimensä poistetaan myöhäisempien vaalien ehdokasluetteloista ennen näitä vaaleja.

Ehdollepanotoimikunnalle on toimitettava ehdokkaan kirjallinen suostumus ehdokkaaksi asettumisesta samassa määräajassa. Suostumuksesta on käytävä ilmi, mihin toimeen ehdokas on suostuvainen. Ehdollepanotoimikunnalle on samalla toimitettava ehdokkaasta lyhyt ansioluettelo ja valokuva. Ellei kyseessä ole ehdollepanotoimikunnan asettama ehdokas, on liitteenä toimitettava myös pöytäkirjanote, josta ilmenee, että ehdollepano on tapahtunut jäsenyhdistyksen sääntöjen mukaisesti.

Ehdollepanotoimikunta voi itse hakea ehdokkaita siihen asti, kunnes ehdokasluettelo pitää toimittaa liiton toimistolle liitettäväksi kokousmateriaaliin. §3 mainittuun ehdollepanotoimikunnan ilmoittamaan määräaikaan mennessä voi kuka tahansa ehdottaa ehdollepanotoimikunnalle harkittavaksi suostumuksen antanutta vaalikelpoista henkilöä. Ehdokashaussa ehdollepanotoimikunnan tulee huomioida, että riittävässä määrin on edustettuina eri sukupuolet, liiton eri lajit, sekä strateginen ja monipuolinen, laaja-alainen osaaminen niin liikemaailman, julkishallinnon kuin myös urheiluelämän tehtävistä.

Ehdollepanotoimikunnan jäsenen, joka on suostunut ehdokkaaksi, tulee välittömästi erota ehdollepanotoimikunnasta.

Ehdokkaita ei voi asettaa sen jälkeen, kun ehdokasluettelo on toimitettu liiton toimistoon liitettäväksi kokousmateriaaliin. Poikkeuksena on kuitenkin tilanne, jossa ei ole riittävästi ehdokkaita täytettävillä paikoille siksi, että ehdokkaita on vetäytynyt ehdokkuudesta. Tällöin ehdollepanotoimikunnan on viipymättä pyrittävä löytämään uusia ehdokkaita.

## **10 § Äänioikeus**

Äänioikeus liiton puheenjohtajan, varapuheenjohtajien ja hallituksen jäsenten vaalissa on liittokokouksen äänivaltaisilla edustajilla.

## **11 § Vaalitoimitus**

### ***Yleistä***

Ennen vaalitoimituksen alkua paikalla olevat ehdokkaat saavat esittäytyä kertomalla lyhyesti itsestään sekä miten hoitaisi tehtävää, johon on ehdolla. Kokousedustajat saavat myös esittää ehdokkaille kysymyksiä.

Ennen vaalitoimituksen alkamista on todettava kokonaisäänimäärä.

Käytettäessä suljettua lippuäänestystä on käytettävä leimattuja äänestyslippuja. Äänestyslippu voi olla joko tyhjä tai siinä voi olla valmiiksi kaikkien ehdokkaiden nimet sukunimen mukaisessa aakkosjärjestyksessä.

### ***Sähköinen äänestäminen***

Lippuäänestyksen sijaan voidaan käyttää sähköistä äänestysjärjestelmää, joka takaa vaalisalaisuuden säilymisen. Mikäli etä-äänestäminen on mahdollista, suositellaan myös äänestyspaikalla käytettävän samaa sähköistä äänestysjärjestelmää vaalisalaisuuden takaamiseksi.

Sähköisiä äänestysjärjestelmiä voidaan käyttää myös muissa äänestyksissä kuin vaaleissa. Kun sähköisesti äänestetään asioissa, jotka eivät edellytä suljettua lippuäänestystä, voidaan äänestys suorittaa myös muulla sähköisellä tavalla kuin sähköisellä äänestysjärjestelmällä.

Sähköisen äänestysjärjestelmän on oltava sellainen, että:

- se mahdollistaa vaalisalaisuuden säilymisen silloin, kun äänestys vastaa suljettua lippuäänestystä
- se puheenjohtajavaalissa ja muissa äänestyksissä, joissa eri äänestäjillä on eri äänimäärä, mahdollistaa eri äänestäjille eri äänimäärät
- sallii kunkin äänestäjän äänestää vain kerran
- sallii äänestää useampaa kuin yhtä ehdokasta (liittohallituksen jäsenten vaalit)

Mikäli hallitus niin päättää, on sähköisen äänestysjärjestelmän kautta etänä äänestävän ilmoitettava hallituksen päättämän päivämäärään mennessä liitolle sähköpostiosoite, johon äänestäjällä on pääsy äänestystilaisuuden aikana.

### ***Postitse äänestäminen***

Liiton toimesta lähetetään kullekin äänioikeutetulle, liiton rekistereissä olevaan postiosoitteeseen, oikea määrä leimattuja äänestyslippuja, kuori johon liput äänestämisen jälkeen suljetaan, äänestyslomake, jonka äänestäjä allekirjoittaa sekä palautuskuori. Äänestettyään äänestysliput suljetaan kuoreen. Kuori sekä täytetty ja allekirjoitettu äänestyslomake laitetaan palautuskuoreen, joka toimitetaan postin kuljettavaksi. Mikäli äänestäjä haluaa kirjata kirjeen, on se omalla kustannuksellaan.

Liittoäänestyksen ollessa kyseessä äänestyslomakkeen allekirjoittavat yhdistyksen viralliset nimenkirjoittajat, muissa tapauksissa äänioikeutettu.

Äänestyslomakkeessa hallitus ilmoittaa viimeisen palautuspäivän. Palautuskuoria, joiden postileima on tämän jälkeen tai jotka saapuvat perille viimeisen palautuspäivän jälkeen ilman postileimaa, ei lasketa ja äänet merkitään hylätyiksi.

Postiäänestyksen päätyttyä nimetyt ääntenlaskijat avaavat palautuskuoret ja tarkistavat äänestyslomakkeen. Lomakkeen ollessa kunnossa laitetaan kuori äänestyslippuineen uurnaun. Tässä vaiheessa hylätyt äänet laitetaan erikseen. Kun kaikki palautuskuoret on avattu ja äänestyskuoret lajiteltu hyväksytyihin ja hylätyihin, avataan äänestyskuoret ja äänet lasketaan normaaliin tapaan.

### ***Äänestys, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaali***

Kullekin äänioikeutetulle kokousedustajalle annetaan hänen äänimääräänsä vastaava määrä leimattuja äänestyslippuja.

Vaalilippuja käytettäessä edustaja kirjoittaa äänestyslippuunsa/lippuihinsa sen ehdokkaan nimen, jota hän äänestää. Tai vaihtoehtoisesti rastittaa tai ympyröi sen ehdokkaan nimen, jota äänestää. Sähköistä äänestysjärjestelmää käytettäessä ohjeistetaan järjestelmän käytössä sekä ilmoitetaan erikseen äänestyksen alkamisesta ja sen loppumisesta, jonka jälkeen äänestys on suljettava.

Vaalitoimituksen päätyttyä kokoukselle valitut ääntenlaskijat laskevat kunkin ehdokkaan saamat äänet sekä tyhjät ja hylätyt äänet.

Mikäli toinen äänestyskierros käydään, tapahtuu se samalla tavalla.

### ***Äänestys, hallituksen jäsenten vaali (sekä muut äänestykset, joissa äänestetään useampaa henkilöä samalla)***

Vaalilippuja käytettäessä kullekin äänioikeutetulle kokousedustajalle annetaan leimattu äänestyslippu. Jokainen äänioikeutettu kokousedustaja kirjoittaa äänestyslipulleen niin monen ehdokkaan nimen, kuin mitä on täytettäviä paikkoja. Vaihtoehtoisesti rastittaa vaadittavan määrän nimiä. Sähköistä äänestysjärjestelmää käytettäessä ohjeistetaan järjestelmän käytössä sekä ilmoitetaan erikseen äänestyksen alkamisesta ja sen loppumisesta, jonka jälkeen äänestys on suljettava.

### **12 § Ääntenlaskenta**

Kokoukselle valitut ääntenlaskijat laskevat annetut äänet. Mikäli kokouksessa on myös etänä äänestysmahdollisuus, lasketaan vaalisalaisuuden säilyttämiseksi kaikki äänet yhteisesti erittelemättä millään tavalla etänä ääniä paikalla annetuista äänistä.

Äänestyslippu tai sähköisesti annettu ääni hylätään,

- jos siihen on kirjoitettu/merkitty useamman kuin yhden ehdokkaan nimi (puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaali),
- siihen kirjoitetusta nimestä ei saa selvää,
- siinä on muun kuin ehdolla olevan henkilön nimi
- jos siihen on kirjoitettu äänestäjän nimi tai erityinen tuntomerkki taikka siihen on tehty muunlainen asiaankuulumaton merkintä,
- jos äänestyslippuna on käytetty muuta kuin vaalitoimituksessa saatua äänestyslippua,
- jos äänestyslippu on leimaamaton, tai
- jos se on tyhjä

Hallituksen jäsenten vaaleissa ja vaaleissa, jossa äänestetään useampaa henkilöä samalla, äänestyslippu tai sähköisesti annettu ääni hylätään myös mikäli:

- siinä on (rastitettu) liian monta nimeä,
- siinä on (rastitettu) liian vähän nimiä,
- siinä on nimiä, jotka eivät esiinny ehdokasluettelossa, tai
- siinä on sama nimi useaan kertaan

Kun ehdokkaiden saamat äänimäärät on laskettu, asetetaan ehdokkaat järjestykseen saamansa äänimäärän perusteella. Mikäli puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan vaalissa kukaan ehdokas ei ole saanut yli puolta annetuista äänistä, suoritetaan toinen äänestyskierrös kahden eniten ääniä saaneen kesken. Hallituksen jäsenten vaalissa tulevat valituksi eniten ääniä saaneet. Äänten mennessä tasan hallituksen jäsenten vaalissa ratkaisee arpa, kuka/ketkä tasaäänissä olevista tulevat valituiksi.

### **13 § Vaalin tuloksen vahvistaminen**

Kokous vahvistaa vaalin tuloksen.

### **14 § Muu kuin suljettu äänestäminen**

Äänestystilanteissa, joissa kaikilla äänestäjillä on sama äänimäärä, voidaan äänestäminen toteuttaa esimerkiksi käden nostolla.

Äänestystilanteissa, joissa äänestäjillä on eri äänimäärä, voidaan ennakkoon jakaa jokaiselle äänioikeutetulle äänestyslappu, jossa selvästi näkyy äänestäjän äänimäärä. Äänestäjä äänestää nostamalla äänestyslappunsa, jonka jälkeen ääntenlaskijat laskevat annetut äänet. Sähköistä äänestysjärjestelmää käytettäessä jokaiselle rekisteröidään ennakkoon oikea äänimäärä. Jokaiselta voidaan myös vuoron perään kysyä kanta ja äänimäärä ja laskea näin saadut äänet.

### **15 § Äänestys- ja vaalijärjestyksen muuttaminen**

Tähän äänestys- ja vaalijärjestykseen voidaan tehdä muutoksia liittokokouksen päätöksellä, jos esitys on saanut vähintään kahden kolmasosan (2/3) kannatuksen annetuista äänistä. Äänestys- ja vaalijärjestyksen muutoksesta on mainittava kokouskutsussa.

### **16 § Siirtymäsäännös**

Tätä muutettua äänestys- ja vaalijärjestystä noudatetaan ensimmäisen kerran 1.5.2026 jälkeen pidettävissä vaaleissa ja äänestyksissä.

*Hyväksytty Suomen Ampumaurheiluliiton liittokokouksessa 11.4.2026*